

OPDRACHT

FCL: Diverse
ECL: diverse

Naam: **1 - IBOR**

Onderwerp:

Soort: Grote opdracht

Opdracht

Actie volgens concern:

De kruisjeslijst geeft een algemene overgang naar onderhoudsniveau C aan. Dat levert ongeveer 300 à 400.000 op. IBOR heeft betrekking op 15 FCL's. Het verdient aanbeveling per FCL aan te geven wat de consequentie precies is, om daarmee de mogelijkheid te bieden per FCL een besluit te nemen over het gewenste onderhoudsniveau.

Aanvulling R&B:

We gaan geen besluit per FCL nemen. Dit is namelijk in strijdig met de IBOR systematiek en in de uitvoering niet realiseerbaar. We gaan in beeld brengen wat de consequenties zijn als we de totale openbare ruimte op niveau C onderhouden. Ook gaan we een soort tussenscenario maken. Daarbij worden de benodigde financiële middelen in beeld gebracht en de relatie met de begroting (FCL/ECL) gelegd.

Doelstelling IBOR

De openbare ruimte wordt onderhouden conform het afgesproken niveau. Onderhoud wordt uitgevoerd vanwege de volgende redenen:

- Veiligheid: Hierbij kan gedacht worden aan het repareren van verrotte delen van een houten brug. Het verwijderen van dood hout uit bomen. Ook het repareren van kuilen in verharding.
- Functionaliteit / Gebruikskwaliteit: Het ophogen van de openbare ruimte, zodat de woningen weer normaal bereikbaar zijn valt hier onder. Ook kan er gedacht worden aan het vlak maken van fietspaden, zodat het comfort verbetert.
- Beeldkwaliteit: Hierbij draait het om hoe de openbare ruimte er uit ziet. Daarbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het opruimen van zwerfvuil en het verwijderen van onkruid.

Deze doelstellingen zijn bij IBOR ondergebracht in de termen schoon en technische staat. Bij schoon draait het voornamelijk om de beeldkwaliteit en bij de technische staat om de veiligheid, functionaliteit en gebruikskwaliteit.

In dit onderzoek is met name gekeken wat de financiële effecten zijn van het naar beneden bijstellen van de kwaliteitsambitie. Daarbij is gebruik gemaakt van de getallen die in de zomer van 2010 geactualiseerd zijn. In deze memo wordt eerst kort ingegaan op de verschillende kwaliteitsniveaus waar uit gekozen kan worden. Daarna worden de bezuinigingen toegelicht die in de afgelopen jaren gerealiseerd zijn. Tot slot zijn er een aantal scenario's uitgewerkt voor extra mogelijke bezuinigingen. Vooraf wordt nog opgemerkt dat er in de getallen nog geen rekening is gehouden met de prijsindexatie. Ook zijn areaaluitbreidingen zoals bijvoorbeeld Campinaterrein, Snellerpoort en Bravo nog niet in de beheerbudgetten meegenomen.

Kwaliteitsniveaus

De kwaliteit van de openbare ruimte is aan de hand van verschillende meetlatten bepaald. Hierbij is gebruik gemaakt van een 5 schaal.

A+	Nagenoeg ongeschonden. De openbare ruimte ziet er uitstekend uit, er is niets op aan te merken.
A	Mooi en comfortabel. De openbare ruimte ziet er goed uit, hier en daar is er wat op

	aan te merken.
B	Functioneel, sober en doelmatig. De openbare ruimte ziet er redelijk uit, er is regelmatig wat op aan te merken.
C	Onrustig beeld, discomfort of hinder. In de openbare ruimte is behoorlijk wat schade en vervuiling aanwezig, er is behoorlijk wat op aan te merken. Er kunnen daarbij onveilige situaties optreden die leiden tot schadeclaims.
D	Functionieverlies, (sociaal) onveilig, juridische aansprakelijk. In de openbare ruimte is veel schade aanwezig, er is veel op aan te merken.

In de volgende tabel staan een paar voorbeelden van meetpunten voor de verschillende niveau's.

		A+	A	B	C	D
Schoon	Grof zwerfvuil	0 stuks per 100 m ²	Tot 3 stuks per 100 m ²	Tot 10 stuks per 100 m ²	Tot 25 stuks per 100 m ²	Meer dan 25 stuks per 100 m ²
	Onkruid in verharding	0 cm hoog	Tot 10 cm hoog	Tot 20 cm hoog	Tot 30 cm hoog	Hoger dan 30 cm
	Onkruid in groen	0 cm hoog	Tot 10 cm hoog	Tot 20 cm hoog	Tot 50 cm hoog	Hoger dan 50 cm
Technische staat	Verzakkingen verharding	Tot 5 cm verzakt	Tot 20 cm verzakt	Tot 40 cm verzakt	Tot 50 cm verzakt	Meer dan 50 cm verzakt
	Kuilen in verharding	geen		Maximaal 1,5 cm diep	Maximaal 3 cm diep	Dieper dan 3 cm
	Gaten en scheuren in een brug	geen	Minder dan 5 per brug	Minder dan 15 per brug	Meer dan 15 per brug	Meer dan 15 per brug
	Lengte groen over de rand	0 cm	Maximaal 20 cm	Maximaal 30 cm	Maximaal 45 cm	Meer dan 45 cm
	Kaal oppervlak beplanting	0%	Maximaal 5%	Maximaal 10%	Maximaal 25%	Meer dan 25%

Het "normale" niveau van onderhoud is niveau B. Dit is een sober en doelmatig onderhoudsniveau zonder luxe, maar wel redelijk netjes. In bijlage 1 staan de verschillende niveaus met foto's en teksten nader toegelicht.

IBOR de afgelopen jaren

Het IBOR is in de zomer van 2009 vastgesteld en in de begroting 2010 verwerkt. Vorig jaar was dus het eerste uitvoeringsjaar van dit beleid. Bij de besluitvorming in 2009 zijn de volgende vertrekpunten gehanteerd:

- Er moet planmatig gewerkt worden.
- Onderhoud en vervanging wordt structureel goed geregeld (en gefinancierd).
- De achterstand in het onderhoud wordt voor 2020 weggewerkt.
- Onderhoud wordt conform het afgesproken kwaliteitsniveau uitgevoerd.

Uiteindelijk zijn de volgende kwaliteitsniveaus in de begroting 2010 terecht gekomen.

	Hoofdwegen	Hoofdfietspaden	Centrum	Wijkcentrum	Bedrijventerrein	Verlijfsgroen	Natuurgebied	Woonwijk	Buitengebied
Schoon	C	B	B	B	B	B	C	B	C
Heel en veilig	Verharding	B	B	B	C	C	C	C	C
	Groen	B	B	B	C	C	C	B	C
	Meubilair	B	B	B	C	B	B	B	B
	Speelvoorzieningen	B	B	B	B	B	B	B	B
	Beschoeiing	B	B	B	B	B	B	B	B
	Civiele kunstwerken	B	B	B	B	B	B	B	B
	Afvalbakken	B	B	B	B	B	B	B	B

Hierbij was de intentie aanwezig om vanaf 2012 vaker voor niveau B te kiezen in plaats van niveau C.

Schoon	Zwerfvuil	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Overige aspecten*	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Heel en veilig	Verharding	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Groen	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Meubilair	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Speelvoorzieningen	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Beschoeiing	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Civiele kunstwerken	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Afvalbakken	C	C	C	C	C	C	C	C	C

*) Overige aspecten school: o.a. onkruid, bladafval, graffiti

De benodigde investeringen zijn ongeveer € 4.300.000 per jaar. Dit is ongeveer € 700.000 lager dan op dit moment in de begroting staat. Daarnaast kan het exploitatiebudget met ongeveer € 500.000 dalen. Echter doordat een kosten voor zwerfvuil en het gaten vegen vanuit de afvalstoffen- en rioolheffing betaald worden, is het voordeel voor de algemene middelen slechts circa € 400.000.

De consequenties van deze kwaliteitskeuzes zijn:

- Er wordt niet voldaan aan de wens van de raad en de inwoners voor niveau B.
- Ook wordt niet voldaan aan de wens van de raad om het deltaplan voortvarender op te pakken en de achterstand in kwaliteit in te lopen.
- Niveau C voor leidt tot discomfort en hinder voor de gebruiker. De openbare ruimte verloedert en er is behoorlijk wat schade aanwezig. Er kunnen daarbij onveilige situaties optreden die leiden tot schadeclaims.
- Deze kwaliteitskeuzes sluiten niet meer aan op de wens van inwoners om met name in te zetten op onderdelen waarbij veiligheid een rol speelt.
- Er kunnen personele consequenties zijn. Dit houdt in dat er vanwege de lagere niveaus minder personeel benodigd kan zijn. Het risico is dat de bezuinigingen hierdoor niet direct gerealiseerd kunnen worden.

Scenario tussenvariant

Tussen de kwaliteitskeuzen uit de begroting 2011 en "alles op C" is ook een tussenvariant gemaakt. Deze ziet er als volgt uit.

		Hoofdwegen	Hoofdfietspaden	Centrum	Wijkcentrum	Bedrijventerrein	Verblijfsgroen	Natuurgebied	Woonwijk	Buitengebied
Schoon	Zwerfvuil	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	Overige aspecten*	C	C	C	C	C	C	C	C	C
Heel en veilig	Verharding	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Groen	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Meubilair	C	C	C	C	C	C	C	C	C
	Speelvoorzieningen	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	Beschoeiing	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	Civiele kunstwerken	B	B	B	B	B	B	B	B	B
	Afvalbakken	B	B	B	B	B	B	B	B	B

*) Overige aspecten schoon: o.a. onkruid, bladafval, graffiti

Bij deze variant is ervoor gekozen om de onderdelen waarbij veiligheid meespeelt nog zoveel mogelijk op niveau B te houden. Overigens speelt bij verharding, groen en meubilair het aspect veiligheid ook mee, echter hierop is in de begroting 2011 al een bezuiniging doorgevoerd. Deze is gecontinueerd. Daarnaast is zwerfvuil wel op niveau B gehouden, aangezien deze vanuit de afvalstoffenheffing gefinancierd wordt. Een bezuiniging hierop zou dus geen voordeel voor de gemeentebegroting opleveren.

Op de totale IBOR budgetten levert dit ten opzichte van de budgetten 2011 een bezuiniging op van € 300.000. Hiervan wordt een deel gefinancierd vanuit de rioolheffing circa € 50.000. Het voordeel voor de algemene dienst is met dit scenario daarmee € 250.000.

De consequenties ten opzichte van 2011 is dat de openbare ruimte er vuil uit ziet. Er staat veel onkruid tot een halve meter hoog. Er is duidelijk sprake van verloedering.

Tot slot

Er zijn nog diverse scenario's denkbaar. Echter met de in dit onderzoek genoemde scenario's is het maximale haalbare aan bezuinigingen inzichtelijk. De vraag of deze bezuinigingen gewenst zijn, zal uiteraard door de politiek beantwoord moeten worden. Vanuit R&B wordt geadviseerd om zo weinig mogelijk voor niveau C te kiezen. Dit levert namelijk een kwaliteitsbeeld op dat over het algemeen als ongewenst ervaren wordt. Als er in de toekomst weer voor niveau B gekozen zou worden dan is dat verschil waarschijnlijk financieel niet meer te overbruggen. Bij niveau C kan het voorkomen dat vanwege veiligheidsproblemen speeltoestellen verwijderd moeten worden, of bruggen moeten worden afgesloten.